

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Fractie 'Hart voor Emmen'
t.a.v. de heren Bosma en De Jong
Postbus 30001
7800 RA EMMEN

team
**Beleid en ontwikkeling sociaal
domein**

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door
301123-2025:481323	301123-2025	1	I. Falke
datum	telefoon	fax	e-mail
15 oktober 2025	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen (art. 7.1 RvO) inzake agressie en overlast in het openbaar vervoer

Geachte heren Bosma en De Jong,

U heeft, met toepassing van artikel 7.1 Reglement van Orde van de raad, op 16 september 2025 vragen gesteld inzake agressie en overlast in het openbaar vervoer.

In deze brief geven wij antwoord op uw vragen.

Vraag 1. Hoeveel geweldsincidenten en meldingen van overlast zijn er de afgelopen vijf jaar geregistreerd in het openbaar vervoer van Emmen?

Incidenten die plaatsvinden in het openbaar vervoer worden geregistreerd door de betreffende vervoerder of beheerder.

Wat het OV-bureau aangeeft, is dat de afgelopen twee jaar gemiddeld zes tot tien incidenten per maand in het openbaar vervoer worden geregistreerd. Het OV-bureau benadrukt dat dit uitsluitend de gemelde incidenten betreft. Daarbij is er sprake van meldmoeheid onder buschauffeurs: ernstige incidenten worden doorgaans gemeld, maar kleinere voorvallen veel minder consistent.

Vraag 2. Waaruit bestaan deze incidenten en door wie zijn ze gemeld?

Deze incidenten bestaan uit het onjuist bejegenen van boa's en buschauffeurs op confronterende wijze. Daarbij wordt verbaal geweld gebruikt en worden medewerkers soms zelfs bespuugd. Dit wordt zowel gemeld door politie, medewerkers van de vervoersorganisaties als onze boa's.

Vraag 3. Is er sprake van een toename van incidenten op station Emmen? Zo ja, welke incidenten nemen toe?

Ja, er is sprake van een toename. Deze incidenten bestaat uit overlast door personen die op doorreis zijn naar de opvanglocatie in Ter Apel, evenals asielzoekers die tijdelijk in Emmen verblijven. Daarnaast wordt er ook overlast gemeld van mensen met onbegrepen gedrag en dak- en thuislozen. De incidenten bestaan onder meer uit slaap- en verblijfgedrag op het station, agressie richting personeel en reizigers en het onder invloed verkeren van alcohol en drugs.

We willen wel benadrukken dat het overgrote deel van de bewoners van het AZC in Ter Apel zich netjes gedraagt en geen problemen veroorzaakt. De overlast en incidenten die worden ervaren, zijn grotendeels toe te schrijven aan een beperkte groep bewoners afkomstig uit zogenoemde Veilige Landen. Deze groep varieert in omvang, doorgaans tussen de 100 en 250 personen, en veroorzaakt onevenredig veel verstoringen in de omgeving, waaronder het stationsgebied van Emmen.

Vraag 4. Hoeveel incidenten zijn er sinds de invoering van de asielbus van station Emmen naar het AZC in Ter Apel?

Zoals benoemd bij vraag 1 zijn dit zes tot tien geregistreerde incidenten in het OV per maand.

Voor registraties vanuit de gemeente geldt dat in 2022 is gestart met een nieuw registratiesysteem (met 2022 als proefjaar). Hierdoor is vanaf 2023 het beeld qua registraties rondom het station inzichtelijk weer te geven:

- 2023: 481 incidenten
- 2024: 489 incidenten
- 2025 (tot en met september): 448 incidenten

Deze cijfers betreffen alle registraties op en rond het station in Emmen, inclusief bijvoorbeeld fout parkeren of het helpen van personen die de weg kwijt zijn. Wij registreren uitsluitend op basis van het incident.

Om overlast in het reguliere OV (lijn 73) te beperken, is de pendelbus ingezet. Hiermee wordt de reguliere OV lijn 73 ontlast. De tijden van de pendelbus zijn afgestemd op de aankomsttijden van de treinen, zodat er snellere doorstroming plaatsvindt en mensen minder lang op het station verblijven. Desondanks is er wel sprake van overlast op en rondom de pendelbus.

We zien dat ontwikkelingen in de wereld, wat mede resulteert in migratiestromen en mensen op doorreis, direct merkbaar zijn in Emmen. Omdat ons station het eindstation is voordat mensen doorreizen naar Ter Apel, ervaren wij relatief vaker (en eerder) de gevolgen hiervan.

Vraag 5. Welke maatregelen zijn er genomen om agressie en overlast te voorkomen of te beperken?

De volgende maatregelen zijn getroffen:

- Extra inzet van BOA's (twee collega's in de dagdienst en twee in de avonddienst totdat de laatste trein binnen is);
- Extra toezicht politie;
- Intensiever toezicht en beveiliging op het station en in bussen;
- Samenwerking met ketenpartners zoals NS, Qbuzz, provincie Drenthe, COA en het Rijk via TVO-station en het operationeel stationsoverleg;
- BOA's zijn uitgerust met handboeien en bodycams;
- Plaatsing van cameratoezicht op het station;
- Inzet van een pendelbus ter ontlasting van het reguliere OV

Vraag 6. Wat is de rolverdeling tussen gemeente, politie, Qbuzz en beveiligingsdiensten?

De gemeente vervult een regierol en is voorzitter van zowel het Tactisch Veiligheidsoverleg (TVO) als het operationeel stationsoverleg. De politie is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde. Qbuzz draagt zorg voor de veiligheid in en rond het busvervoer. Onze boa's houden dagelijks in en rondom het stationsgebied toezicht tot de laatste trein aankomt.

Vraag 7. Worden buschauffeurs ondersteund met trainingen of hulpmiddelen?

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de vervoersbedrijven, echter weten wij dat Qbuzz buschauffeurs ondersteunt met diverse middelen, waaronder cameratoezicht, communicatiemiddelen en indien nodig inzet van beveiligingspersoneel. Daarnaast is elke bus uitgerust met een noodknop die direct in verbinding staat met de meldkamer.

Vraag 8. Zijn er extra kosten gemaakt voor toezicht en beveiliging? Zo ja, door wie worden deze gedragen?

Ja, er zijn extra kosten gemaakt voor toezicht en beveiliging. Dit geldt voor alle betrokken partijen (gemeente, provincie, vervoerder en COA). Waar mogelijk worden de gemaakte kosten verhaald op het Rijk, aangezien de problematiek voortvloeit uit landelijke asiel- en opvangvraagstukken.

Vraag 9. Wordt er samengewerkt met het COA en/of het Rijk omtrent overlast door de pendelbus en bij Ter Apel?

Primair is de gemeente Westerwolde verantwoordelijk voor de pendelbus. Wij trekken hier uiteraard nauw samen in op, net als het COA. Ook het Rijk heeft hierin een rol, mits zij toekomstige middelen beschikbaar stellen om de situatie rondom de pendelbus en de opvanglocatie in Ter Apel beheersbaar te houden.

Vraag 10. Zijn er signalen dat inwoners of reizigers het openbaar vervoer in Emmen als onveilig ervaren?

Niet specifiek in het openbaar vervoer. Ja, er zijn signalen van reizigers en inwoners dat zij zich onveilig voelen in en rond het station. Deze signalen bereiken de gemeente via meldingen, sociale media en gesprekken binnen het TVO en het operationeel overleg.

Vraag 11. Welke mogelijkheden ziet het college om de veiligheid van reizigers en personeel te verbeteren?

Het college onderzoekt en stimuleert:

- Versterking van toezicht en handhaving en de boa-post bij het station;
- Extra toezicht door politie;
- Aanpassingen in de openbare ruimte, zoals verbeterde verlichting, uitleesbare cameratoezichtsystemen en passend straatmeubilair;
- Sociale interventies en samenwerking met bewoners en zorgorganisaties zoals LIMOR en het Leger des Heils;
- Proactieve communicatie en betrokkenheid van omwonenden en reizigers;
- Er wordt onderzocht of de boa's voldoende zijn uitgerust om hun taak goed en veilig uit te kunnen voeren;
- Er wordt onderzocht of boa's domein 1 (openbare ruimte) en domein 4 (openbaar vervoer samen dienst kunnen doen);
- Er wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn voor het inzetten van een gebiedsregisseur (zie tevens vraag 12).

Vraag 12. Wordt er gekeken naar structurele oplossingen?

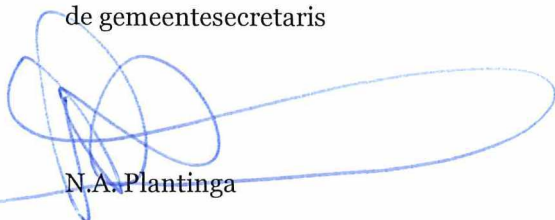
Vanuit de gemeente zetten we in op een zo duurzaam mogelijke aanpak. We doen dit door toezicht te houden en samen te werken met onder andere vervoerders en de politie. Ook kijken we naar de inrichting van het stationsgebied om het veiliger en overzichtelijker te maken.

Daarnaast onderzoeken we op dit moment de mogelijkheid om een gebiedsregisseur aan te stellen voor in en rondom het stationsgebied, met een mogelijke uitloop naar het centrum. Deze gebiedsregisseur brengt alle betrokken partijen bij elkaar en zorgt voor een goed afgestemde aanpak. Tegelijkertijd ontstaat zo beter zicht op alle incidenten die bij de verschillende partners worden geregistreerd. De verzamelde informatie wordt vervolgens gebundeld in een dashboard.

Voornoemde oplossingen zijn echter weinig structurele oplossingen, maar zijn eerder lapmiddelen. We blijven met de gemeente Westerwolde inzetten op Rijksbeleid dat is gebaseerd op spreiding van het aantal Veilige Landers, een goed functionerende PBL, invoering van de Spreidingswet en voldoende middelen voor toezicht en handhaving. Vanuit het Rijk is aangegeven dat er voorlopig geen nieuwe besluiten worden genomen op dit dossier i.v.m. de verkiezingen. Desondanks blijven wij actief in gesprek en blijven wij inzetten op structurele middelen.

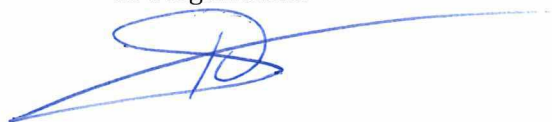
We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen
de gemeentesecretaris

N.A. Plantinga

de burgemeester

H.F. van Oosterhout